

**Ministeriet for Sundhed
og Forebyggelse**
Holbergsgade 6
DK-1057 København K

København, den 30. oktober 2012

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Alkohol & Samfund (tidligere Alkoholpolitisk Landsråd) finder det glædeligt, at Regeringen og Enhedslisten vil styrke forebyggelsesindsatsen på tobaks- og alkoholområdet samt, at man igennem håndhævelse af regler for salg af tobak og alkohol til personer under 18 år vil styrke indsatsen for bekæmpelse af rygning samt det høje alkoholforbrug blandt unge. Denne indsats er af stor vigtighed til udsættelse af debutalderen, og forebyggelse af det høje indtag af alkohol i en ung alder, herunder binge drinking.

Håndhævelse af loven om salg af tobak og alkohol til unge har vist sig at have en meget begrænset effekt på nuværende tidspunkt, da de unge let kan købe tobak og alkohol, selvom de er langt under 18 år og 16 år for visse alkoholtyper. Alkohol & Samfund finder skærpede regler om lovgivningen med billedlegitimation, skiltning og højere bødestrafte som rigtige tiltag, men slet ikke tilstrækkeligt til at sikre, at udsalgsstederne overholder bestemmelserne.

Der er international dokumentation for, at aldersgrænser for køb af tobak har effekt, når det understøttes af en effektiv og systematisk håndhævelse af loven. Det bør overvejes, at tillægge kommunerne, efter nationale regler og som lokal myndighed, at kontrollere overholdelsen af loven. Den kommunale kontrol er anvendt i Holland.

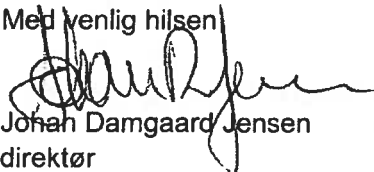
Effekten af lovgivningen vil yderligere forstærkes, når det foregår samtidigt med andre tiltag. Alkohol & Samfund vil derfor anbefale, at regeringen evaluerer og dokumenterer effekten af de skærpede regler senest ét år efter lovens indførelse. En evalueringen vil efterfølgende kunne danne grundlag for en vurdering af om andre initiativer vil være nødvendige for at støtte op om håndhævelsen af lovgivningen.

Det kunne i den forbindelse overvejes om der i loven burde være hjemmel til at fratage butiksejerne retten til salg af tobak og alkohol ved gentagende overtrædelser af de gældende regler. Dette kunne ske igennem indførelse af en licens, som tillader salg af tobaks- og alkoholprodukter. En udstedelse af licens til salg kan også bruges i andre sammenhænge, for eksempel i forbindelse overtrædelse af reklameloven, ulovlige produkter og en begrænsning i forhold til antallet af salgssteder og -tidspunkter.

Ændringen af reklamelovgivningen omfatter kun tobaksvarer, men Alkohol & Samfund mener, at lovgivning også burde omfatte alkoholprodukter. Forbrugerombudsmanden har med brev i juni måned til Folketingets Erhvervsudvalg netop rettet opmærksomheden mod en styrkelse af markedsføringslovens § 8, stk. 2, for derved at tydeliggøre et forbud mod at lade alkohol, herunder symboler for eller hentydninger til alkohol, indgå i markedsføring over for børn og unge.

Alkohol & Samfunds overvågning af alkoholmarkedsføring gennem 12 år og erfaringer hermed viser, at det frivillige regelsæt, giver ikke en reel beskyttelse af børn og unge. Alkohol & Samfund foreslår i tillæg til Forbrugerombudsmandens initiativ, at Regeringen på EU-basis arbejder for et generelt forbud mod alkoholmarkedsføring.

Med venlig hilsen

Johan Damgaard Jensen
direktør

**BRITISH AMERICAN
TOBACCO
DENMARK**

British American Tobacco Denmark A/S
Vester Farimagsgade 19
1606 København V
Denmark

Phone +45 39 55 63 00
Fax +45 39 55 63 01

2. november 2012

**Ministeriet for sundhed og forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K**

Høringssvar vedr. ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

I forbindelse med Regeringens forslag til ændring af ”lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.” har British American Tobacco Denmark følgende kommentarer.

Vi anerkender Regeringens arbejde med at sikre, at tobaksvarer ikke sælges til mindreårige. Det er centralt, at gældende lovgivning overholdes, og at der ikke sælges tobak til børn og unge under 18 år. Tobak er et produkt for voksne forbrugere, som kender de risici, der er forbundet med rygning. Tobak skal ikke sælges til børn og unge. Det er vores holdning i Danmark, og i de 180 andre lande, vi er aktive i.

Derfor er det positivt, at Regeringen yderligere understreger lovkravet ved at indføre billede-id, og stramme sanktionerne ved brud på lovgivningen. Det kan vi, som en ansvarlig tobaksproducent, naturligvis støtte.

Med venlig hilsen

Jacob M. Lund
Head of Regulatory Affairs, Denmark

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Den 2. november 2012

mf

Ministeriet for sundhed og forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

Att: Brit Borum Madsen

Sendt via email til primsund@sum.dk og bbm@sum.dk

Høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år (Krav til billedlegitimation og til skiltning herom).

Bryggeriforeningen har modtaget ovennævnte lovforslag i høring 8. oktober 2012. Med lovforslaget skærpes reglerne for håndhævelse af den gældende aldersgrænse for butikssalg af alkoholholdige drikkevarer.

Bryggeriforeningen støtter forslaget

Bryggeriforeningen støtter lovforslaget, idet vi mener, lovforslaget kan medvirke til at skabe bedre rammer for, at unge mellem 16 og 18 udvikler fornuftige alkoholvaner og bl.a. ikke drikker stærk alkohol.

Bryggeriforeningen ønsker således at bakke op om et fremtidigt krav om fremvisning af billedlegitimation, i de tilfælde sælgeren af alkoholen er i tvivl om, hvorvidt kunden opfylder lovens aldersgrænser på henholdsvis 16 og 18 år afhængigt af alkoholvolumenprocenten. Samtidig støtter vi kravet om, at butikken skal skilte med det nye krav om fremvisning af gyldigt billedlegitimation.

Bryggeriforeningen mener, det er en god ide at fastholde, men samtidig styrke håndhævelsen af den eksisterende differentierede salgsaldersgrænse, idet foreningen fortsat finder det relevant at skelne mellem drikkevarer med lav og høj alkoholvolumenprocent i forbindelse med salg af alkoholholdige drikkevarer til unge mellem 16 og 18 år. Foreningen støtter, at unge mellem 16 og 18 år kan købe alkohol med et lavere alkoholindhold, idet vi mener, det er bedre at debutere med f.eks. øl end med stærk alkohol i form af spiritus. Lavalkoholholdige drikkevarer som øl har et større volumen pr. genstand, hvilket giver en naturlig begrænsning for indtaget.

Både ESPAD undersøgelsen og skolebørnsundersøgelserne viser, at unge i dag debuterer senere med alkohol og drikker mindre end for blot få år siden, og skærpelsen af reglerne for håndhævelse af de gældende salgsaldersgrænsen, vil kunne medvirke til at styrke denne udvikling og medvirke til fortsat udskydelse af de unges alkoholdebut og begrænsning af de unges alkoholforbrug, herunder særligt forbruget af stærk alkohol.

Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Bryggeriforeningen støtter også den foreslåede fordobling af de aktuelle bødetakster, såfremt der er tale om, at butikken systematisk tilsidesætter de gældende aldersgrænser for butikssalg af alkohol og kravet om fremvisning af billedlegitimation ved tvivl om kundens alder.

Bryggeriforeningen står gerne til rådighed med yderligere oplysninger om branchens holdning til lovforslaget.

Med venlig hilsen

BRYGGERIFORENINGEN

Mariane Furbo

Børnerådet

Ministeriet for sundhed og forebyggelse
Holbergsgade 6
DK-1216 København K

5. november 2012
j.nr.3.4.4 /HS

Høring vedr. lovudkast angående forslag til ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

Børnerådet er positivt overfor de skærpede regler i lovudkastet.

Rådet bakker op om, at personer, der sælger alkohol (både butiksindehaver og ansat personale) skal have pligt til at kræve fremvisning af gyldig billedlegitimation ved salg af tobak og alkohol, hvis sælgeren er i tvivl, om den unge køber er under aldersgrænsen for salg af tobak og alkohol.

Rådet bakker også op om, at butikker, der sælger tobak og alkohol, SKAL sætte skilte op med information om aldersgrænser og krav om fremvisning af billedlegitimation.

Børnerådet betragter højere bøder til butiksindehavere, der ikke overholder regler og systematisk overtræder loven, som et godt redskab, der kan nedbringe antallet af unge under 16/18 år, der køber alkohol. Børnerådet foreslår ydermere, at butikker kan få frataget alkoholbevilling ved gentagne overskridelser af reglerne.

Børnerådet bakker op om ændringsforslaget og håber, at det vil medføre, at færre unge, som er under aldersgrænsen for køb af tobak og alkohol, vil købe alkohol. Rådet understreger vigtigheden af, at der gøres noget ved danske unges alt for store alkoholforbrug. Blandt andet Skolebørnsundersøgelsen¹ viser, at danske unge fortsat drikker alt for meget, og at forbruget har en social slagside: Børn med ringe forældre- og lærerkontakt, med dårlig skoletrivsel og lavt selvværd har større risiko for at udvikle et egentligt alkoholmisbrug.

Rådet opfordrer, som beskrevet i tidligere høringssvar, til, at aldersgrænser for køb af al alkohol og tobak hæves til 18 år.²

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand for Børnerådet

Annette Juul Lund
Sekretariatschef

---

¹ <http://www.hbsc.dk/downcount/HBSC-Rapport-2010.pdf>

² <http://brd.synkronvia.com/b%C3%B8rner%C3%A5det+mener/h%C3%B8ringssvar/2008/h%C3%B8ringssvar+2008+-+05>

4. november 2012

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
(primsund@sum.dk)
(bbm@sum.dk)

Direktionen

Strandboulevarden 49
2100 København Ø

Tlf +45 3525 7500
Fax +45 3525 7701
www.cancer.dk

UNDER PROTEKTION AF
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Hjerteforeningen, Danmarks Lungeforening og Kræftens Bekæmpelse finder det glædeligt, at regeringen og Enhedslisten vil styrke forebyggelsesindsatsen på tobaks- og alkoholområdet, samt at man igennem håndhævelse af regler for salg af tobak og alkohol til personer under 18 år vil styrke indsatsen for bekæmpelse af rygning samt det høje alkoholforbrug blandt unge.

Håndhævelse af loven om salg af tobak og alkohol til unge har vist sig at være meget begrænset på nuværende tidspunkt, da de unge let kan købe tobak og alkohol, selvom de er langt under 18 år. Derfor anser de tre sygdomsbekæmpende foreninger skærpelsen af lovgivningen med billedlegitimation, skiltning og højere bødestrafte som et rigtigt tiltag, men slet ikke tilstrækkeligt til at sikre, at udsalgsstederne overholder bestemmelserne.

Der er international dokumentation¹ for, at aldersgrænser for køb af tobak har effekt, når det understøttes af en effektiv og systematisk håndhævelse af loven. Effekten af lovgivningen vil yderligere forstærkes, når det foregår samtidigt med andre tiltag. De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil derfor anbefale, at regeringen evaluerer og dokumenterer effekten af de skærpede regler senest ét år efter lovens indførelse. En evaluering vil efterfølgende kunne danne grundlag for en vurdering af om andre initiativer vil være nødvendige for at støtte op om håndhævelsen af lovgivningen.

Det skal understreges, at der i loven burde være hjemmel til at fratage butiksejerne retten til salg af tobak og alkohol ved gentagne overtrædelser af de gældende regler. Dette kunne ske igennem indførelse af en licens, som tillader salg af tobaks- og alkoholprodukter. En udstedelse af licens til salg kan også bruges i andre sammenhænge, for eksempel i forbindelse med overtrædelse af reklameloven, ulovlige produkter og en begrænsning i forhold til antallet af salgssteder og -tidspunkter.

De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil også foreslå, at den obligatoriske skiltning vedrørende fremvisning af billedlegitimation bliver suppleret med information om, at man kan få

hjælp til rygestop via stoplinien.dk. I bekendtgørelsen om skiltning i tilknytning til rygerum eller rygekabiner på arbejdspladser står der i § 4, at Sundhedsstyrelsen i tilknytning til de obligatoriske skilte udsender information om de eksisterende hjælpemuligheder i forhold til et rygestop. En arbejdsgiver har en interesse i, at medarbejderne holder op med at ryge i forhold til sygedage med videre, men virksomheder, der tjener penge ved at sælge tobak, har ikke en interesse i frivilligt at oplyse om hjælp til rygestop. Derfor bør information om rygestop i forbindelse med skiltning om billedlegitimation i denne lovgivning være obligatorisk.

Forbuddet mod reklame på internettet er yderst relevant i forhold til begrænsning af de unges forbrug af tobak, da unge i stigende grad anvender de digitale medier som deres primære informationskanaler. De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil anbefale, at det eksplicit af loven fremgår, at forbuddet gælder alle former for digitale medier. Mobiltelefoner spiller således allerede en væsentlig rolle i forbindelse med formidling af reklamer blandt andet i form af app's og sms'er, hvorfor der bør gribes ind, således at der ikke bliver frit spil i forhold til eksempelvis tobaksreklamer.

I bemærkninger til lovforslaget omtales ændringen af reklameforbuddet kun i forhold til salg af piber, pibetobak og cigarer. De tre sygdomsbekæmpende foreninger vil anbefale, at forbuddet gælder alle tobaksprodukter såsom cigaretter, vandpibetobak, snus og andre nuværende eller kommende tobaksprodukter. Hvis dette ikke er tilfældet, vil der stadig kunne reklameres for cigaretter med mere på internettet, hvilket vi ikke finder hensigtsmæssigt set i et forebyggelsesperspektiv.

Ændringen af reklamelovgivningen omfatter kun tobaksvarer, men de tre sygdomsbekæmpende foreninger mener, at lovgivning også burde omfatte alkoholprodukter. For selvom der eksisterer en aftale mellem alkoholindustrien og staten om alkoholreklamer målrettet børn og unge, bliver børn og unge fortsat eksponeret for reklamer om alkohol, også alkoholreklamer der er direkte målrettet denne gruppe. De sygdomsbekæmpende foreninger anbefaler derfor et reklameforbud for alkohol på samme måde, som der er for tobak.

Loff Vøstergaard Pedersen
Adm. direktør
Kræftens Bekæmpelse

Inge Vestbo
Adm. direktør
Hjerteforeningen

Anne Brandt
Adm. direktør
Danmarks Lungeforening

¹ Richardsen L et al. Preventing Smoking in Young People: A Systematic Review of Impact of Access Interventions. 2009. Int. J. Environ. Res. Public Health, 6, 1485-1514.
Lund KE, Rise J. En gennemgang av forskningslitteraturen om tiltak for å redusere røyking blandt ungdom, Oslo: Social- og helsedirektoratet, 2002.

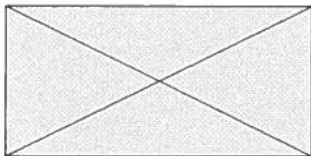
•□□□□□□□ Høringsliste.

Med venlig hilsen

Brit Borum Madsen

Specialkonsulent, Center for primær sundhed

Direkte tlf. 7226 9509

Mail: bbm@sum.dk

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse • Holbergsgade 6 •

1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

Fra: Jens Opstrup [jo.ir@dsg.dk]

Sendt: 24. oktober 2012 09:28

Til: Brit Borum Madsen

Emne: Vedr.: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Vedhæftede filer: image001.png; Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v..pdf; Høringsbrev.pdf; Høringsliste.pdf

Tak for tilsendte.

Vi svarer via Dansk Erhverv.

Med venlig hilsen
Dansk Supermarked A/S

Jens Opstrup
Advokat (L)

Tlf.nr. dir: 87 78 53 06
Hovednr. 87 78 50 00
Fax: 86 27 68 69
E-mail: jo.ir@dsg.dk
CVR. NR. 3595 4716

Brit Borum Madsen <bhm@sum.dk>

08-10-2012 15:46

Til "kontakt@alkoholpolitik.dk" <kontakt@alkoholpolitik.dk>, "bkd@blaakors.dk" <bkd@blaakors.dk>, "kontakt@bryggeriforeningen.dk" <kontakt@bryggeriforeningen.dk>, "bupl@bupl.dk" <bupl@bupl.dk>, "brd@brd.dk" <brd@brd.dk>, "kundeservice@coop.dk" <kundeservice@coop.dk>, "da@da.dk" <da@da.dk>, "regioner@regioner.dk" <regioner@regioner.dk>, "dcaa@dcaa.dk" <dcaa@dcaa.dk>, "info@danskerhverv.dk" <info@danskerhverv.dk>, "jo.ir@dsg.dk" <jo.ir@dsg.dk>, "dsr@dsr.dk" <dsr@dsr.dk>, "duf@duf.dk" <duf@duf.dk>, "dsd@dsd.dk" <dsd@dsd.dk>, "kundehenv@dsb.dk" <kundehenv@dsb.dk>, "kfst@kfst.dk" <kfst@kfst.dk>, "fsd@rk.dk" <fsd@rk.dk>, "info@goda.dk" <info@goda.dk>, "handel@hk.dk" <handel@hk.dk>, "horesta@horesta.dk" <horesta@horesta.dk>, "hovedkontor@kfumsoc.dk" <hovedkontor@kfumsoc.dk>, "kfs@sundkom.dk" <kfs@sundkom.dk>, "kl@kl.dk" <kl@kl.dk>, "info@cancer.dk" <info@cancer.dk>, "lf@laenzen.dk" <lf@laenzen.dk>, "info@nbl-landsforening.dk" <info@nbl-landsforening.dk>, "redbarnet@redbarnet.dk" <redbarnet@redbarnet.dk>, "rpch@politi.dk" <rpch@politi.dk>, "vsod@vsod.dk" <vsod@vsod.dk>, Jens Hennild <jh@tobaksindustrien.dk>, "AnneKatrine.Melvig@pmi.com" <AnneKatrine.Melvig@pmi.com>, "dadl@dadl.dk" <dadl@dadl.dk>, "info@pernod-ricard-denmark.com" <info@pernod-ricard-denmark.com>

cc

Emne Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Vedlagt fremsendes:

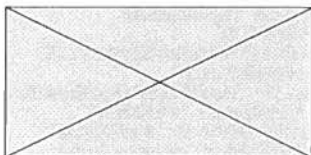
- Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.
- Høringsbrev
- Høringsliste.

Med venlig hilsen

[IMAGE]

Brit Borum Madsen

Specialkonsulent, Center for primær sundhed

Direkte tlf. 7226 9509

Mail: bbm@sum.dk

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse • Holbergsgade 6 •

1057 København K • Tlf. 7226 9000 • Fax 7226 9001 • www.sum.dk

ATTENTION: This e-mail may contain confidential information that is intended solely for the addressee. Any disclosure of this information is strictly prohibited and may be unlawful. If you have received this e-mail by mistake, please notify us immediately and delete this e-mail.

Ministeriet for sundhed og forebyggelse
Att.: primsund@sum.dk og bbm@sum.dk

Dansk Sygeplejeråd

Den 2. november 2012
Ref.: NMV
Sagsnr.: 1210-0027

**Høring vedrørende lovudkast angående forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.
Sagsnummer: 1208699**

Dansk Sygeplejeråd tilslutter sig lovforslaget, idet vi finder, at lovændringen positiv, at den er et skridt i den rigtige retning med hensyn til at forebygge unges tobaks- og alkoholdebut og forhåbentligt forebygge et eventuelt overforbrug.

Generelle betragtninger:

§ 3

Lovforslaget i § 3 er en god præcisering, som vil bakke op om butiksindehaverens, restauratørens og dennes ansattes pligt til at håndhæve lovens rammer med skiltning for regler vedrørende salg af både tobak og alkohol til unge.

§ 3 stk. 2

Fra Dansk Sygeplejeråd hilser vi velkomment, at man med tobaksreklameloven bringer den danske retstilstand i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/33/EF (tobaksdirektivet), således at man med den ændrede lovgivning håndhæver, at alle former for reklame, herunder også reklame på internettet, er forbudt, dog undtaget § 3, stk.2, nr. 4.

§ 6

Dansk Sygeplejeråd bakker op om, at der ved udmåling af bøde ved overtrædelse af §§ 1 og 2 tages hensyn til, om der er sket en systematisk tilsidesættelse af loven.

The Danish Nurses' Organization

Sankt Annæ Plads 30

Postboks 1084
DK-1008 København K

Ekspedition:
mandag-torsdag 10.00-16.00
fredag 10.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

Supplerende bemærkning:

Dansk Sygeplejeråd vil gerne opfordre Ministeriet for sundhed og forebyggelse til ligeledes at arbejde for et tilsvarende forbud mod markedsføring af alkohol over for børn og unge. Ud fra et sundhedsfagligt perspektiv er det overordentligt vigtigt, at der tidligt sættes ind over for de folkesundhedsproblemer, som et overforbrug af alkohol kan medføre. Reklamer benytter sig ofte af at tilskrive alkohol egenskaber, som alkoholen ikke har, men som de unge ikke desto mindre falder for, herunder at man kan opnå succes seksuelt og socialt ved at drikke alkohol.

Den faglige sammenslutning af sundhedsplejersker har bidraget til ovenstående svar.

Med venlig hilsen

Grete Christensen
formand

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
DK-1057 København K

DANSKE
REGIONER

22-10-2012

Sag nr. 08/2730

Høringssvar om forslag til ændring af lov om forbud mod salg af tobak, alkohol og tobaksreklame

Tobak og alkohol er de væsentligste risikofaktør for livsstilssygdomme og for tidlig død. Rygning og indtagelse af alkohol blandt børn og unge bør derfor begrænses mest muligt.

Regionerne ser derfor positivt på formålet med forslag om lovændringer, som skærper regler mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og tobaksreklame.

Regionerne har interesse i, at forebyggelse af ryge- og alkoholrelateret sygdomme og indlæggelser er højt prioriteret.

Der tages i høringssvaret forbehold for politisk godkendelse.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Kontorchef, Sundheds- og socialpolitisk kontor

Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

T 35 29 81 00
F 35 29 83 00
E regioner@regioner.dk

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

Sendt pr. mail til: primsund@sum.dk
Med kopi til: bbm@sum.dk

Hellerup, den 23. oktober 2012
CBN

Vedr.: Høring over lovudkast ang. forslag til lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og forbud mod tobaksreklame mv.

De Samvirkende Købmænd har den 8. oktober 2012 modtaget ovennævnte lovforslag i høring, hvilket vi hermed takker for.

Forslaget er en udmøntning af den politiske aftale fra foråret 2012 og vedrører i særdeleshed landets ca. 3.000 dagligvarebutikker samt et endnu højere antal kiosker, servicestationer og andre butikker med salg af tobak og/eller andre varer omfattet af restriktioner vedrørende aldersgrænser.

Overordnede bemærkninger

Helt overordnet er DSK enig i, at rygning og hård spiritus er et voksent valg. DSK bakker derfor fortsat op om, at der ikke bør ske salg af tobaksprodukter og hård spiritus til personer under 18 år.

Specifikke bemærkninger til lovforslaget:

Det er positivt, at der indføres krav om obligatorisk skiltning for alle udsalgssteder. En del forbrugere – både blandt de (for) unge kunder og blandt forældrene – tror fortsat, at salgsforbuddet er en del af detailhandelens CSR-politik og/eller kædens/butikkens eget valg, og at det dermed er "til forhandling" i den enkelte butik. Vi hører derfor fortsat om kunder, der ikke har forståelse for den politisk fastsatte grænse, hvorfor et obligatorisk skiltekrav på alle salgssteder vil opleves som en støtte til detailhandelens daglige udfordringer. DSK støtter forslaget.

DSK skal dog beklage, at en enig detailhandels mangeårige ønske om udrulning af fotolegitimation til alle unge ikke synes, at blive virkeliggjort. Fra lovgivers side forstår man muligheden for, at gøre visning af fotolegitimation lige så naturlig i butikkerne som det er naturligt for alle passagerer pr. automatik at vise billet/kort til kontrolpersonalet i tog, busser mv. Her venter passagerne ikke på, at personalet beder om legitimation for gyldig rejsehjemmel; det vises pr. automatik. Ved at udrulle fotolegitimation til alle unge – f.eks i form af sygesikringskort med foto – vil man i løbet af

de samvirkende købmænd

kort tid opnå samme "tilstande" i butikkerne som i den kollektive transport. Kunderne vil vise sin legitimation pr. automatik, hvilket vil lette ekspeditionen og sikre personalets arbejdsmiljø.

DSK ser dog gerne, at der ikke bare gælder et salgsforbud, men at der også indføres et købsforbud for de 15 – 17 årige. Med et købsforbud vil det være ulovligt for unge at købe de nærmere definerede varer og man vil kunne udstede bøder til personer i aldersklassen 15 til 17 år for køb af de omhandlende produkter. Et købsforbud vil alt andet lige medføre færre forsøg på omgåelse af salgsforbuddet fra de yngste kunders side. I dag er ansvaret for overholdelse af de politisk fastsatte aldersgrænser udelukkende forbeholdt detailhandelen, og dermed bliver forbuddet de facto mindre effektivt end alternativet, hvor det både er forbudt at sælge og forbudt at købe. Tænk, hvis man kun kunne straffe ejere af veje og broer for overtrædelse af færdselslovgivningen, og ikke bilisterne! Sammenligningen er – indrømmet! – ikke helt så enkel som fremstillet, men hvorfor ikke gøre det strafbart at købe tobak for 15 – 17 årige? Er der størst sandsynlighed for uændret/stigende forbrug eller for mindre forbrug, hvis det gøres strafbart at købe tobak og hård spiritus? Svaret hertil er naturligvis, at det udelukkende vil trække i den rigtige retning, når både detailhandel og de (for) unge forbrugere begge har et ansvar. Man kan så differentiere bødestørrelserne mellem detailhandelen og de unge, så de 15 – 17 årige straffes på samme måde som at cykle uden lys, undlade at give tegn mv. Bøden er her kr. 700,-

Det vigtigste for DSK er ikke bødens størrelse, men at det både er forbudt at købe og forbudt at sælge, når man – for tobakkens og den hårde spiritus vedkommende – endnu ikke er myndig.

Intentionerne med lovforslaget – at sikre en bedre håndhævelse af reglerne for salg af tobak og alkohol for at beskytte børn og unge - bliver i øvrigt vanskeligt at opnå, hvis regeringen fastholder, at *"de kontrolmæssige opgaver i relation til håndhævelse af loven (...) forudsættes løst inden for bestående ressourcemæssige rammer."* Der er naturligvis brug for, at der gennemføres nogle egentlige kontrolkampagner, gerne i butikker placeret tæt ved folkeskoler. Det kan ikke være rigtigt, at de kontrolmæssige opgaver i praksis er overladt til visse mediers test af detailhandelen og til nogle få forbrugeranmeldelser. Vores samfund ville være præget af græske tilstande, hvis skattemyndighederne ikke udførte egentlig kontrol, og hvordan ville trafikikkerheden have det, hvis politiet ikke løbende sikrer en vis overholdelse af færdselsloven!

I det sammenfattende skema fremgår det, at lovforslaget ikke vil have økonomiske konsekvenser for hverken erhvervslivet eller det offentlige. Det er forhåbentlig ikke rigtigt! Formålet med loven er, at sikre en bedre håndhævelse af reglerne for salg af tobak og alkohol for at beskytte børn og unge. En bedre håndhævelse bør medføre et mindre salg – hvorfor ellers dette lovforslag? - og dermed færre afgiftskroner til statskassen. For erhvervslivet vil salget formentlig blive flyttet til andre varegrupper som især slik, chokolade, sodavand og andre nydelsesmidler. De pågældende vare-

grupper har ikke tilnærmelsesvis samme beskatning som tobak og dermed bør statskassen lide et vist tab. Jo mindre tab, des mindre problem har vi i dag og/eller jo dårligere vil loven virke efter hensigten.

Bemærkninger til forhold, der ikke er omtalt i lovforslaget:

Internethandlen er i rivende vækst. Der er derfor brug for, at lovforslaget også forholder sig til, hvordan formålet med loven sikres i de tilfælde, hvor der ikke er fysisk kontakt mellem sælger og køber. Hidtil har 16/18-års aldersgrænsen, efter DSK's vurdering, været efterlevet til fuld tilfredshed i internethandelen, da bankerne ikke udsteder Dankort til personer under 18 år og unge forbrugere ikke vil vente på varerne som man gør ved køb på nettet. Bankerne er dog de senere år begyndt at udstede de såkaldte debetkort (Visa Electron, Maestro, Mastercard Direct mv.) også til personer under 16/18 år. Flere og flere internetbutikker modtager i dag andre betalingskort end Dankortet, hvorfor der kan opstå tvivl om kundens alder. Langt de fleste internetbutikker har i dag ikke oplysninger om kundens eksakte alder, hvilket i øvrigt næppe heller er foreneligt med registerloven. Det er klart, at det har formodningen imod sig, at personer under 16/18 år vil begynde at nethandle "kontroversielle" varer, da der er en "karantæne-periode" fra varen er købt til den leveres og kan forbruges. DSK vil alligevel foreslå, at man i forbindelse med lovens vedtagelse vil forholde sig til problemstillingen om overholdelse af de politisk fastsatte aldersgrænser.

Det er DSK's umiddelbare vurdering, at internetbutikker, der modtager betalingsmidler, som også forefindes hos personer under 18 år, skal tydeliggøre aldersgrænserne i netbutikkens handelsvilkår. Alle netbutikker angiver i forvejen en række praktiske handelsbetingelser så som betaling, reklamationsret, levering, fortrydelsesret og sikker betaling. DSK foreslår derfor, at netbutikken under disse oplysninger skal tilføje de gældende aldersgrænser. Hermed vil også internetbutikker opfylde lovens § 3, stk 4 om obligatorisk skiltning. Det sker i øvrigt ofte allerede i dag på frivillig basis.

Såfremt ovenstående ikke synes tilstrækkeligt vil DSK alternativt foreslå, at kunden supplerende skal oplyse f.eks fødselsmåned og fødselsår (04/72 for født april 1972), når kunden udfylder øvrige oplysninger om leveringsadresse, e-mail, telefonnummer mv. Hvis kunden har oplyst fødselsmåned og år vil sælger ikke være i tvivl om kundens alder jf. lovforslagets § 3.

DSK står naturligvis til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

Dato: 25. oktober 2012

Sag: FO-12/14889-4

Sagsbehandler: /bw

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

FORBRUGEROMBUDSMANDEN

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby

Tlf. 41 71 51 51

Fax 41 71 51 61

CVR-nr. 10 29 48 19

forbrugerombudsmanden@kfst.dk
www.forbrugerombudsmanden.dk

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har den 8. oktober 2012 sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v. i høring.

**ERHVERVS- OG
VÆKSTMINISTERIET**

Forbrugerombudsmanden har som tilsynsmyndighed i forhold til tobaksreklameloven ingen bemærkninger til lovforslaget, idet formålet med ændringen af § 3, stk. 2, nr. 4, i lov om forbud mod tobaksreklame m.v. er, at bringe den danske retstilstand i overensstemmelse med artikel 3, litra 2, i direktiv 2003/33/EF af 26. maj 2003 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om reklame for tobaksvarer og sponsorering til fordel for disse.

Forbrugerombudsmanden har med tilfredshed noteret sig, at ministeriet har valgt at følge Forbrugerombudsmandens synspunkter i brev af 6. oktober 2008.

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)
www.icpen.org

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Birgitte Wested
Fuldmægtig cand. jur.

5. november 2012**Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.**

Forslaget lægger op til krav om gyldig billedlegitimation i tvivltilfælde om alder ved salg af tobak og alkoholholdige drikkevarer samt synlig skiltning af kravet om billedlegitimation. Lovforslaget sigter mod at beskytte børn og unge mod de sundhedsskadelige konsekvenser ved rygning og indtagelse af alkohol.

Da Foreningen GODA arbejder med god alkoholkultur, er nedenstående bemærkninger til lovudkast udelukkende koncentreret om alkohol.

Den gode alkoholkultur defineres af GODA som ingen alkohol for mindreårige. Lovgivnings- og forebyggelsesmæssige tiltag har betydet, at alderen for alkoholdebut er hævet og de helt unges forbrug mindsket i de senere år, og dette er en tendens, som gerne skulle fortsætte. Unge er en udsat gruppe, dels pga. vores hjerne ikke er færdigudviklet, før vi er i starten af tyverne, hvorfor unges hjerner reagerer kraftigere på alkohol end voksnes, dels pga. den følelsesmæssige udvikling, hvor risikobetonede handlinger kan få større konsekvenser. Undersøgelser har desuden påvist, at en tidlig alkoholdebut øger risikoen for at udvikle et misbrug senere i livet, hvilket sandsynligvis skyldes alkohols indflydelse på hjernens udvikling. Der er derfor flere vægtige argumenter for at udskyde unges alkoholdebut, hvorfor GODA kan bakke fuldt op om en skærpet indsats i forhold til håndhævelse af gældende lovgivning for salg af alkohol til mindreårige.

GODA foreslår imidlertid en yderligere stramning for salg af alkohol, således at alle former for alkoholholdige produkter (med en alkoholvolumenprocent på 1,2 eller derover) kun må sælges til personer på 18 år eller derover. Et sådant forslag, der ikke differentierer mellem forskellige alkoholvolumenprocenter på under eller over 16,5, ville ligestille lovgivningen for salg af alkohol med lovgivningen for salg af tobak samt loven for udskænkning af alkohol. En fælles aldersgrænse for salg af alkohol uanset styrke ville forsimple håndhævelsen i butikker, da tobak og alle typer af alkohol derved kun ville kunne sælges til voksne kunder over 18 år. En sådan aldersgrænse ville desuden harmonere med aldersgrænser i udlandet, da der i de fleste andre lande er en aldersgrænse på 18 eller derover for alle typer af alkoholholdige produkter (jf. bilag).

Den seneste undersøgelse af de 16. - 20.-åriges forbrug, MULD-undersøgelsen, viser desuden, at det kun er en mindre del af de storforbrugende unge (dvs. de unge, der har drukket 6 eller flere gange i løbet af den sidste måned), der havde drukket spiritus. 28 % af de storforbrugende drenge og 9 % af pigerne havde således drukket øl. Kun

5 % af drengene og 6 % af pigerne havde drukket spiritus. Bibeholdelse af den differentierede aldersgrænse rammer derfor kun en meget lille del af de storforbrugende unge, nemlig ifølge MULD-undersøgelsen ca. 6 %, mens den resterende del af gruppen uden problemer kan fortsætte med at drikke sig berusede i andre typer af alkohol. (Det skal bemærkes, at undersøgelsen er foretaget før 18-årsaldersgrænsen blev indført for produkter med en alkoholvolumenprocent på eller over 16,5).

Uanset type af alkoholholdigt produkt påvirker alkohol kroppen på samme måde, og man får den samme påvirkning af en genstand, hvad enten det drejer sig om øl, cider, RTD, vin eller spiritus. Den nuværende differentierede aldersgrænse forhindrer derfor ikke, at unge under 18 drikker sig berusede med de deraf følgende skadelige konsekvenser, det måtte have.

En skærpet indsats for håndhævelse af aldersgrænsen for køb af alkohol er en vigtig markering af, at vi som samfund ikke vil acceptere, at helt unge drikker alkohol. Men en bibeholdelse af differentiering af alkohol ud fra alkoholvolumenprocent slører budskabet frem for en klar melding om, at unge under 18 år ikke skal kunne købe alkohol uanset type.

For yderligere oplysninger kontakt venligst:

Sekretariatschef Anett Wiingaard, tlf. 20 25 17 53, mail: aw@goda.dk

Til
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
primsund@sum.dk; cc: bbm@sum.dk.

Hotel • Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

30. oktober 2012

www.horesta.dk
horesta@horesta.dk

Vedr. Høring af forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år

cvr.nr. 17 01 48 11

HORESTA takker for modtagelse af høring vedrørende udkast til bekendtgørelse om tilsætninger m.v. til fødevarer med høringsfrist den 5. november 2012.

HORESTA har ingen bemærkninger til denne høring.

Med venlig hilsen

Stine Byskov
direktionsassistent

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K.

KL's høringsvar vedrørende forslag til ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame

KL har med brev af 8. oktober 2012 modtaget ovennævnte lovforslag i høring. KL er positiv overfor de foreslåede ændringer.

KL har tidligere i høringsvar relateret til lovgivning på tobaks – og alkoholområdet udtrykt støtte til sådanne skærper. KL vurderer, at forslaget til ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år vil gøre det lettere at håndhæve loven, hvilket vil være til gavn for børns og unges sundhed. De kommunale forebyggelsesindsatsers succes er desuden afhængig af en sådan opbakning fra statslig side.

KL tager forbehold for en senere politisk behandling.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Christian Marslöv', written over a circular stamp or watermark.

Christian Marslöv

Den 5. november 2012

Jnr 09.06.01 A26
Sagsid 000245867

Ref NIG
nig@kl.dk
Dir 3370 3507

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

Tlf 3370 3370
Fax 3370 3371

www.kl.dk

1/1

Hørings svar

Vedr.

- a. Forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år, jf. lovbekendtgørelse nr. 1020 af 21. oktober 2008 som ændret ved lov nr. 707 af 25. juni 2010
- b. Lov om forbud mod tobaksreklame m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 21. oktober 2008.

Ad a:

Komiteen for Sundhedsoplysning bifalder, at der strammes op på reglerne for salg af tobak til visse aldersgrupper ved følgende:

- at det præciseres, at butiksejere m.fl. har pligt til at forlange billedlegitimation, hvis de er i tvivl om, hvorvidt kunden opfylder lovens aldersgrænser for køb af alkohol eller tobak
- at der stilles krav til obligatorisk skiltning, der informerer om krav til billedlegitimation
- at strafudmålingen skærpes ved at hæve bødestørrelserne ved overtrædelse.

Ad b:

Komiteen for Sundhedsoplysning ser også positivt på, at adgangen til at reklamere for tobak på internettet bortfalder.

Ønsker yderligere opstramning

Komiteen for Sundhedsoplysning mener imidlertid, at ovennævnte forslag til lovændringer kunne være mere vidtrækkende.

Komiteen efterlyser, at der i lovgivningen formuleres langsigtede mål som i visse andre lande, fx cut off (med eksempelvis fødselsårgang 2000 som første livslange røgfri årgang), eller en prioritering af en europæisk satsning med eksempelvis ensretning af priser på tobak og alkohol i EU eller fælles forbud mod tilsætningsstoffer i disse varer.

Komiteens sagkyndige udvalg har desuden formuleret følgende fire ønsker til yderligere opstramning af lovgivningen. Disse ønsker er alle udgiftsneutrale:

1. Samme aldersgrænser for køb af alle typer alkohol og tobak, nemlig 18 år

Begrundelse: I øjeblikket findes to aldersgrænser for køb af alkohol: 16-årige kan købe drikkevarer med en alkoholprocent under 16,5 – mens man skal være 18 år eller derover for at købe drikkevarer med en højere alkoholprocent. At indføre samme aldersgrænse for køb af alle typer alkohol – nemlig 18 år – vil have følgende positive effekter:

- Man vil sende et klart signal til unge om, at det er usundt at drikke alkohol.
- Man vil understøtte en udskydelse af unges alkoholdebut.
- Man vil reducere antallet af helt unge, der pga. alkoholindtagelse er udsat for konflikter, slagsmål, ulykker og andre utilsigtede hændelser i festmiljøet.

Desuden vil en samlet aldersgrænse for køb af alkohol og tobak være langt lettere at administrere og overholde.

2. Tobak skal kun kunne sælges fra særlige udsalgssteder

Komiteen foreslår, at tobak kun kan sælges fra særlige udsalgssteder, og at der skal forevises billedlegitimation ved køb. Forslaget kan evt. suppleres med en regel om, at licensen til at sælge tobaksvarer kan inddrages, såfremt tobaksforhandleren ikke kræver at se billedlegitimation, eller såfremt der sælges tobak til unge under 18 år.

De unge er klart den vigtigste målgruppe at nå, fordi de fleste nye rygere rekrutteres her. Men begrænsningen af tobaksudsalgssteder bør også omfatte ældre rygere, som er rollemodeller for de unge.

Begrundelse:

At henvise al salg af tobaksvarer til særlige forretninger vil have følgende positive effekter:

- Man vil begrænse adgangen til tobaksvarer for alle, uanset alder og socialt tilhørsforhold.
- Man vil give mindre synlighed til rygning og køb af tobak for befolkningen som helhed.
- Man vil mindske impuls køb af tobak.
- Man vil sende et klart signal til borgerne om, at rygning er skadeligt for helbredet.

3. Højere afgifter på tobaksvarer

Komiteen foreslår, at afgifterne på tobak hæves markant og mærkbart for at forebygge rygestart og motivere til rygestop. Højere afgifter kan desuden forventes at have en særlig positiv effekt på unges forbrug af tobak.

Hidtil har man undladt at indføre markante afgiftsforhøjelser bl.a. ud fra ønsket om at begrænse grænsehandlen. Der hersker imidlertid usikkerhed om sammenhængen mellem afgiftsforhøjelser og grænsehandlens omfang, jf. nye beregninger fra Vidensråd for Forebyggelse, se <http://new.folketingsbilag.dk/files/1043768.pdf>

Begrundelse:

Chokhøje priser er det mest effektive redskab til at begrænse køb af tobak og motivere for rygestop – især blandt de unge.

Uanset afgifternes eventuelle indvirkning på grænsehandlen mener Komiteen ikke, at man bør undlade at anvende dette effektive redskab til forebyggelse af børn og unges rygestart. Ud fra et sundhedsperspektiv er det ikke rimeligt at bruge nationaløkonomiske interesser som begrundelse for at bevare status quo.

Børn og unge, der endnu ikke ryger, bør beskyttes med anvendelse af de midler, der er mest effektive.

4. Røgfri skoletid

Komiteen foreslår, at der indføres totalforbud mod rygning **i den tid og i de miljøer**, hvor børn og unge opholder sig, dvs. i undervisningstiden på skoler og uddannelsesinstitutioner samt i fritiden på fritidsordninger, sportsklubber og lignende.

Det er ikke tilstrækkeligt, at rygning er forbudt på selve matriklen, da det blot bevirker, at rygende lærere m.fl. er henvist til at ryge uden for skoleporten – hvilket giver endnu større synlighed af rygning, end hvis rygningen foregik på matriklen i dertil indrettede områder.

Begrundelse:

Et tid-og-sted-bestemt rygeforbud vil have følgende positive effekter:

- Nedbringelse af rygningens synlighed vil mindske risikoen for børn og unges rygestart.
- Forbuddet vil sikre et røgfrigt miljø, både indendørs og udendørs.
- Det vil nedsætte tobaksforbruget og virke motiverende for rygestop, når rygere er forhindret i at ryge en stor del af dagen.

Komiteen for Sundhedsoplysning
2012

Lægeforeningen

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

primsund@sum.dk

Formanden

5. november 2012
Jr. 2012-5666

Lægeforeningen har modtaget udkast til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklamer m.v.

Overordnet støtter Lægeforeningen lovforslaget, idet den foreslåede skærpelse af lovgivningen på alkohol- og tobaksområdet vil styrke det forebyggende arbejde med at nedsætte danskernes alkohol- og tobaksforbrug og dermed reducere forekomsten af en lang række følgesygdomme.

Domus Medica
Kristianiagade 12
2100 København Ø

Det er dog Lægeforeningens holdning, at regeringen bør arbejde mod at hæve aldersgrænsen for køb af alle alkoholholdige drikkevarer med en alkoholvolumenprocent på over 1,2 til 18 år. En ensartet aldersgrænse på 18 år understøttes af Forebyggelseskommissionens anbefaling. Desuden vil en aldersgrænse på 18 år bringe Danmarks alkoholpolitik på linje med flertallet af de europæiske lande.

Tlf.: 3544 8500
Tlf.: 35448228
E-post: dadl@dadl.dk
E-post: mrs@dadl.dk
Fax: 3544 8505
www.laeger.dk

På tobaksområdet mener Lægeforeningens desuden, at forbuddet mod tobaksreklamer også bør omfatte et forbud mod markedsføring via emballagen. Tobak skal ikke være synligt i butikkerne. Dette kan mindske særligt unges påvirkning af branding og markedsføring og derigennem reducere tobaksforbruget.

Med venlig hilsen

Mads Koch Hansen

Brit Borum Madsen

Fra: Martin Schjøth [ms@nbl-landsforening.dk]
Sendt: 8. november 2012 08:22
Til: DEP Primær Sundhed Kontorpostkasse
Cc: Brit Borum Madsen
Emne: Høringssvar fra Nærbutikkernes Landsforening

docId: <http://capweb01/sjp/DOK1088200>
SJ: 1

Kære Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Omsætning af tobak og alkoholiske drikke spiller en væsentlig rolle for NBL's medlemmer.

Men det er samtidig produktkategorier som stiller vanskelige krav i hverdagen til håndtering af de gældende regler om forbud mod salg til børn og unge under henholdsvis 16 og 18 år

Derfor havde vi gerne set at det var op til de unge selv at have ansvaret for hvorvidt de opfylder gældende alderskrav og ikke den - foudsætningsløse - erhvervsdrivende.

Billedlegitimation bidrager til at gøre håndhævelsen enklere. Vi skal i den forbindelse dog pege på at det ville være en naturlig opgave for det offentlige som selv har fastsat aldersgrænser, at udlevere billedlegitimation til unge fra det fyldte 16 år og ikke kun som tilfældet er i dag, at stille muligheden til rådigheden for erhvervelse af billedlegitimation for de unge.

NBL kan tilslutte sig den foreslåede skærpelse af bøderne for overtrædelse af reglerne. Vi skal her pege på at en systematisk og gentagende overtrædelse ikke blot svigter lovens formål men samtidig fordrejer konkurrencen mellem udbydere.

Forslaget om ændring af reglerne om reklame for visse tobaksprodukter på nettet, giver ikke anledning til bemærkninger idet vi går ud fra, at den ikke ændrer på den nuværende adgang til at vise produktet på et netsted.

Med venlig hilsen

Martin Schjøth
Adm. direktør

NÆRBUTIKKERNES LANDSFORENING

The logo for NBL (Nærbutikkernes Landsforening) consists of the letters 'NBL' in a bold, stylized, slightly distressed font. The letters are black with a white outline, giving them a three-dimensional appearance. The 'N' and 'B' are connected at the top, and the 'L' is separate.

Amballegård 25
8700 Horsens
Mobil: 5171 3707

E-mail: ms@nbl-landsforening.dk

Udgiftstype	Beløb
Udgift til...	2000
Udgift til...	1000
Udgift til...	500
Udgift til...	200
Udgift til...	100
Udgift til...	50
Udgift til...	20
Udgift til...	10
Udgift til...	5
Udgift til...	2
Udgift til...	1

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

Udgift til...

PHILIP MORRIS ApS

MINISTERIET FOR SUNDHED OG FOREBYGGELSE
Holbergsgade 6
1057 København K
Att: Brit Borum Madsen

København, den 2. november, 2012.

Kære Brit Borum Madsen

Jeg skriver på vegne af Philip Morris ApS som svar på ministeriets høringsbrev vedrørende forslag til lov om ændring af lov forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

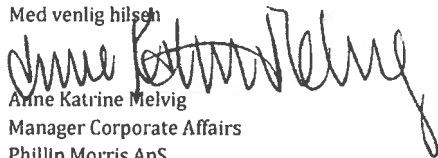
Først og fremmest vil jeg gerne takke for muligheden for at kommentere på lovforslaget. Philip Morris ApS er tilfredse med, at man har valgt at stramme den nuværende lovs formuleringer omhandlende salgsstedernes forpligtigelser til at sikre, at ingen personer under 18 kan købe tobaksprodukter. Af samme årsag støtter vi derfor også op om de forhøjede bødestrafte. Ligesom vi derfor også er positive i forhold til den obligatoriske skiltning.

Philip Morris ApS er af den holdning, at rygning udelukkende er for voksne personer. Vi er fortalere for, at der indføres et krav om billedlegitimation ved køb af cigaretter. Ofte kan det være vanskeligt for butikspersonale at se om den enkelte person er over eller under 18 år gammel, og der kan derfor sagtens opstå situationer, hvor en ansat er i tvivl om, at en kunde er over 18. Allerede nu har de fleste personer over 18 år billed-ID i form af enten pas eller kørekort, ligesom kommunerne – såfremt pas eller kørekort ikke haves - gør det muligt at erhverve sig et godkendt ID-kort. Vi mener derfor man kan stille krav om, at der skal forevises sådanne ID-former.

Ydermere mener vi, at det bør overvejes om der er muligheder, hvormed man kan styrke håndhævelsen af reglerne.

Vi håber, at ministeriet vil tage disse betragtninger med i overvejelserne i relation til den videre behandling af lovforslaget. Vi stiller os naturligvis til rådighed for yderligere information, hvis dette ønskes.

Med venlig hilsen

Anne Katrine Melvig
Manager Corporate Affairs
Phillip Morris ApS

TOBAKSINDUSTRIEN

TOBACCO MANUFACTURERS ASSOCIATION OF DENMARK

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

22. oktober 2012/JH/cb

Via mail: primsund@sum.dk
Samt kopi til: bbm@sum.dk

Høring vedr. lovudkast angående forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v. sags nr. 1208699.

Tak for det tilsendte udkast til ændring mv.

Det er Tobaksindustriens holdning, at nydelse af tobak er forbeholdt personer som er mindst 18 år. Tobaksindustrien var derfor meget tilfreds, da Folketinget i 2008 hævede grænsen for lovligt salg af tobaksprodukter fra 16 til 18 år. Der blev herved etableret en retstilstand som imødekommer ønsket om, at børn og unge ikke bør nyde tobak.

Forbuddet gælder salget og ikke købet. Håndhævelsen påhviler således den erhvervsdrivende sælger.

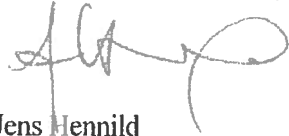
Med det nye forslag lægges der op til, at sælger skal kræve gyldig (alders) legitimation såfremt kundens alder ikke umiddelbart med sikkerhed kan fastslås til 18 år plus. Tobaksindustrien støtter dette skridt til styrkelse af en effektiv håndhævelse af reglerne til imødegåelse af børn og unges adgang til tobaksvarer. Tilsvarende gælder den foreslåede skærpelse af sanktionerne i tilfælde af overtrædelse.

Endeligt tager Tobaksindustrien til efterretning, at reglerne for reklame på internettet for salgssteder der er specialiseret i piber, pibetobak og cigarer bringes i overensstemmelse med, hvad der gælder for tilsvarende fysiske butikker.

For at undgå en evt. efterfølgende fortolkningstvivl skal det anbefales, at det i bemærkningerne anføres, at forslaget ikke tilsigter at ændre på den eksisterende lovlige adgang til en neutral visning af produktet samt prisskilning i forbindelse med salg på internettet af tobaksvarer.

Med venlig hilsen

TOBAKSINDUSTRIEN

Jens Hennild
Direktør, Cand.jur.

Vin og Spiritus Organisationen i Danmark

Børsen · 1217 København K · Telefon 33 74 65 59 · Fax 33 74 60 80 · vsod@vsod.dk · www.vsod.dk

November 2012

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

Sendt pr. mail til primsund@sum.dk og bbm@sum.dk

Sagsnummer: 1208699

Høring: forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Vin og Spiritus Organisationen i Danmark (VSOD) skal hermed fremføre en række bemærkninger til forslaget.

Generelle bemærkninger

Med forslaget lægges blandt andet op til skærpelse af reglerne vedr. forbud mod salg af alkohol til personer under 18 år.

Skærpelsen skal ifølge lovforslaget ses som en del af en større og samlet forebyggelsesindsats for at beskytte børn og unge mod de sundhedsskadelige konsekvenser ved indtagelse af alkohol.

VSOD støtter til fulde lovforslagets intention om at beskytte børn og unge mod de sundhedsskadelige konsekvenser ved indtagelse af alkohol. VSOD arbejder systematisk på at skabe bedre vaner for unges alkoholforbrug blandt andet gennem foreningen GODA, ligesom vi mener, at det er vigtigt at udskyde unges alkoholdebut og sænke de unges alkoholforbrug i det hele taget.

VSOD ønsker at bemærke, at gældende bestemmelser allerede giver mulighed for at straffe butiksindehavere m.fl., der overtræder §§ 1 og 2 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år med bøde.

VSOD mener, at der skal andre vigtigere instrumenter til:

- Indførelse af en ensartet aldersgrænse for alle typer alkoholprodukter vil være en oplagt måde at sikre en entydig kommunikation på overfor børn og unge. VSOD har gennem flere år argumenteret for en salgsaldersgrænse for alkohol på 18 år under forudsætning af, at det gælder alle alkoholtyper. Derfor beklager vi den nugældende aldersdifferentiering vedr. salgsaldersgrænsen for hhv. øl og vin og spiritus, som vi af en lang række nærmere beskrevne årsager ikke mener fungerer.
- Obligatorisk skiltning er en mulighed, som VSOD hilser velkommen.
- Øget kontrol kunne være en anden mulighed.
- I restaurationer, diskoteker m.v. er det forbudt at servere alkohol for personer, der ikke er fyldt 18 år. Overtrædelse straffes med bøde både til den, der serverer, og til den, der nyder, køber eller på anden måde skaffer sig drikkevarer. På samme måde kunne man overveje også i butiksledet at indføre bødestraf til den, der køber drikkevarer.

VSOD anbefaler tillige øget oplysningsindsats i uddannelsesinstitutioner og andre steder hvor børn og unge opholder sig.

I forbindelse med ændringen i 2010 af lov om forbud mod salg af tobak til personer under 18 år og forbud mod salg af alkohol til personer under 16 år, indførtes differentierede aldersgrænser for unges køb af alkohol, hhv. 16 og 18 år. VSOD har frarådet denne aldersdifferentiering af flere væsentlige årsager, som uddybes efterfølgende.

Specifikke bemærkninger

Med forslaget fastslås, at butiksindehaveren, ansat personale mv. har pligt til altid at få bekræftet kundens alder, hvis sælgeren ikke med sikkerhed kan bedømme kunden til at være fyldt henholdsvis 16 og 18 år ved køb af alkohol afhængigt af volumenprocenten, jf. §2, stk. 1 og 2.

Der lægges endvidere op til indførelse af obligatorisk skiltning, således at butikker med detailsalg fremover ved synlig skiltning skal informere om, at salg af alkohol kun kan finde sted, hvis kunden viser gyldig billedlegitimation, hvis sælgeren er i tvivl om kundens alder.

VSOD finder at obligatorisk skiltning er en mulighed der bør afprøves. Det skal i denne forbindelse dog bemærkes, at en række detailbutikker i forvejen af frivillighedens vej allerede har opsat skiltning. Erhvervsorganisationen Dansk Erhverv opfordrer således konkret egne medlemmer til at anvende skiltning om aldersgrænser og fremvisning af billeddokumentation.

Lovforslaget lægger endvidere op til at skærpe strafudmåling gennem en ca. fordobling af bødestørrelsen til hhv. 5.000 kr. for førstegangstilfælde, 10.000 kr. for andengangstilfælde og 20.000 kr. for tredjegangstilfælde.

Det anføres i forslaget, at der ved strafudmålingen også tages særligt hensyn til hvorvidt der er tale om en systematisk overtrædelse, herunder tilsidesættelse af pligten i forslaget til ny § 3, stk. 1-3 om fremvisning af billedlegitimation ved tvivl om kundens alder.

VSOD ønsker at bemærke, at gældende bestemmelser allerede giver mulighed for at straffe butiksindehavere m.fl., der overtræder §§ 1 og 2 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år med bøde. Videre fremgår allerede, at der ved udmåling af bøden skal tages hensyn til om butiksindehaveren m.fl. har gjort sig skyldig i grov eller gentagen overtrædelse af §§ 1 og 2.

Efter VSOD's viden har der hidtil kun været relativ få sager, hvor sælger er idømt bøde for overtrædelse af §§ 1 og 2 i lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Derfor er det tvivlsomt hvorvidt en markant stigning i bødetaksten i sig selv vil få nogen afgørende betydning for forebyggelsesindsatsen.

Anbefaling af andre sundhedsfremmende tiltag

VSOD anbefaler som nævnt ovenfor, at ministeren som alternativ til den skærpede bødestraf i stedet sikrer mulighed for en mere entydig kommunikation rettet mod børn og unge om gode alkoholvaner, herunder hvor gammel man skal være for at købe alkohol.

Indførelsen af en aldersdifferentiering for forskellige alkoholtyper var med til at skabe unødvendig støj i denne kommunikation.

Ved en differentieret aldersgrænse opnås ikke alene, at der sendes et advarselssignal til de unge om de alkoholholdige drikkevarer, der befinder sig over grænsen. Man kommer samtidig til at sende

et modsatrettet positivt signal om de alkoholtyper, som aldersgrænsen ikke hæves for.

Som VSOD nævnte i forbindelse med den daværende høringsproces fraråder VSOD aldersdifferentiering. Ikke alene fordi det er uden effekt i forhold til det totale alkoholforbrug blandt unge og dermed mere er af ren symbolkarakter, men også fordi EU-lande der har prøvet en differentiering af, har konstateret, at det ikke fungerer.

Dokumentationen for, at aldersdifferentiering generelt er både ineffektiv og decideret problematisk, er massiv:

Ingen effekt pga. substitution

Gør man isoleret én alkoholtipe sværere tilgængelig eller ulovlig for visse aldersgrupper, som en aldersdifferentiering medfører, viser alle erfaringer, at det blot vil føre til substitution i retning af de alkoholtyper, der ikke pålægges disse restriktioner. Forebyggelseskommissionen anerkender selv dette faktum (note 1).

Man rammer ikke det, de unge drikker

Man sender et signal til unge om, at alkoholtyper svarende til guldøl styrke er uproblematisk. Men det er netop denne kategori, som de unge i forvejen drikker langt mest af. Det vil i den grad mangle realitetsforankring.

Ifølge den ESPAD-rapport (note 2), udkommet i 2010 med tal fra 2007, og som jævnligt analyserer alkoholforbrug blandt unge i 35 europæiske lande, er øl den foretrukne alkoholholdige drikkevare på tværs af Europa for de 15-16 årige. Det både i lande, hvor man differentierer og i lande, hvor man ikke differentierer, hvilket indikerer, at forbrugsmønstret særligt blandt unge tilsyneladende ikke lader sig påvirke af differentiering.

For Danmarks vedkommende fordeler forbruget sig (målt i centiliter 100% ren alkohol) sig således for de 15-16 årige (tabel 17A):

Øl:	3.0
Alkoholsodavand:	1.8
Vin:	0.5
Spiritus:	2.2

”MULD-rapport” (nr. 7 fra Sundhedsstyrelsen, august 2009) viser et identisk forbrugsbillede. Her er forbruget opdelt på drenge og piger, og rapporten viser at drenge drikker markant mere end piger, og de drikker klart mest og oftest øl. De drikker hyppigere, større mængder og oplever oftere problemer med alkohol – herunder er oftere på skadestue/ hospital end pigerne. Blandt pigerne er der langt flere, der ofte drikker øl (over 3 gange om måneden) end nogen anden alkoholtipe. Også disse tal viser, at der ikke findes et sagligt argument for at indføre en differentiering, hvor spiritus reguleres hårdere end øl eller ex. cider, med det argument, at man vil ramme den alkoholtipe, der er mest populær blandt unge.

Aldersgrænser i andre lande

Ved at have en differentieret aldersgrænse går Danmark imod tendenserne i det øvrige Europa (se bilag 1), hvor man generelt går væk fra differentiering. F.eks. gik Frankrig i 2009 væk fra

---

¹ I relation til overvejelserne om afgiftsforhøjelser fremgår det af rapporten, at det kun giver mening at regne med forbrugseffekter på samtidige afgiftsforhøjelser for samtlige alkoholtyper, fordi en isoleret afgiftsforhøjelse på en enkelt type vil blive elimineret af substitution (rapporten s. 122ff).

² Hibell, B., U. Guttormsson, et al. (2009). The 2007 ESPAD Report. Substance use among students in 35 European countries. Stockholm, The Swedish Council for Information on Alcohol and other Drugs (CAN).

differentiering og løftede aldersgrænsen for alle alkoholtyper til 18 år i realiseringen af, at det var for svært at håndhæve, for svært for forbrugerne at forstå og ud fra det basale argument, at alkohol er alkohol.

VSOD anbefaler derfor, at

- *Man afskaffer differentieringsmodellen og indfører en fælles aldersgrænse på 18 år for køb af alle typer alkohol.*

VSOD står gerne til rådighed for yderligere oplysninger.

Med venlig hilsen

Bo Lundberg
Formand for VSOD

Bilag 1: Nationale aldersgrænser for køb af alkohol.
Kilde: ICAP

Country	Drinking Age: On premise	Purchasing Age: Off premise
Albania	None	None
Algeria	18	18
Argentina	18	18
Australia	18	18
Austria	16/18 (see notes)	16/18 (see notes)
Azerbaijan	18	18
Bahamas	18	18
Belarus	18	18
Belgium	16 for beer and wine; 18 for spirits	16 for beer and wine;18 for spirits
Belize	18	18
Bolivia	18	18
Botswana	18	18
Brazil	18	18
Brunei	Illegal	Illegal
Bulgaria	18	18
Burundi	18, unless accompanied by parents	18, unless accompanied by parents
Cambodia	None	None
Cameroon	18	21
Canada	18/19 (see notes)	18/19 (see notes)
Cape Verde	18	18
Central African Republic	18	18
Chile	18	18
China, People's Republic of	18	18
China , Republic of (Taiwan)	18	18
Colombia	18	18
Comoros	None	None
Congo, Republic of	18	18
Costa Rica	18	18
Croatia	18	18
Cyprus	17	17
Czech Republic	18	18
Denmark	18	16/18 for spirits ABV of over 16,5 %

Country	Drinking Age: On premise	Purchasing Age: Off premise
Dominican Republic	18	18
Ecuador	18	18
Egypt	18 for beer; 21 for wine and spirits	18 for beer; 21 for wine and spirits
El Salvador	18	18
Equatorial Guinea	None	None
Eritrea	18	18
Estonia	18	18
Ethiopia	18	18
Fiji	21	21
Finland	18	18
France	18	18
Gabon	None	None
Gambia	Illegal (18 for non-Muslim population, 5% of total population)	Illegal (18 for non-Muslim population, 5% of total population)
Georgia	16	16
Germany	16 for beer and wine; 18 spirits	16 for beer and wine; 18 spirits
Ghana	None	None
Greece	18	None
Guatemala	18	18
Guinea-Bissau	None	None
Guyana	18	18
Hungary	18	18
Iceland	20	20
India	18 to 25, depending on state	18 to 25, depending on state
Indonesia	21	21
Ireland	18	18
Israel	18	18
Italy	16	16
Jamaica	None	16
Japan	20	20
Kazakhstan	18	18
Kenya	18	18
Korea, Republic of (South Korea)	19	19

Country	Drinking Age: On premise	Purchasing Age: Off premise
Kyrgyzstan	None	None
Latvia	18	18
Lesotho	18	18
Libya	Illegal	Illegal
Lithuania	18	18
Luxembourg	16	None
Malawi	18	18
Malta	17	17
Mauritius	18	18
Mexico	18	18
Micronesia	21	21
Moldova	18	18
Morocco	None	16
Mozambique	18	18
Namibia	18	18
Netherlands	16, but 18 for spirits that have an ABV of over 15%	16, but 18 for spirits that have an ABV of over 15%
New Zealand	18	18
Nicaragua	19	19
Niger	18	18
Nigeria	18	18
Norway	18, but 20 for spirits defined as 22% ABV	18, but 20 for spirits defined as 22% ABV
Pakistan	Illegal (21 for non-Muslim population)	Illegal (21 for non-Muslim population)
Palau	21	21
Panama	18	18
Papua New Guinea	18	18
Paraguay	20	20
Peru	18	18
Philippines	18	18
Portugal	16	16
Russia	18	18
Samoa	18	18

Country	Drinking Age: On premise	Purchasing Age: Off premise
Seychelles	18	18
Singapore	18	18
Slovenia	18	18
Solomon Islands	21	None
South Africa	18	18
Spain	18 (16 in Asturias)	18 (16 in Asturias)
Sri Lanka	21	21
Swaziland	None	18
Sweden	18	20, but 18 for beer with ABV of 3.5% or less
Switzerland	16/18, depending on the canton, for beer and wine; 18 in all cantons for spirits	16/18, depending on the canton, for beer and wine; 18 in all cantons for spirits
Thailand	20	20
Togo	None	None
Tonga	18	None
Trinidad and Tobago	18	18
Turkey	18	18
Turkmenistan	18	18
Uganda	18	18
Ukraine	18	18
United Kingdom	18	18
United States	21	21
Uruguay	18	18
Uzbekistan	None	20
Vanuatu	18	18
Venezuela	18	18
Vietnam	None	18
Zambia	18	18
Zimbabwe	18	18

ICAP has gathered information from over 100 countries around the world on the minimum ages to legally purchase and consume alcohol. The table records the minimum legal purchase ages both on- and off-premise and by beverage type (beer, wine, and spirits). January 2010.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
Holbergsgade 6
1057 København K

Sendt pr. e-mail: primsund@sum.dk og bbm@sum.dk
Dok. nr.: 1039708
Journal nr.: 1208699

5. november 2012

Høring over forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Dansk Erhverv har modtaget ovennævnte lovudkast i høring og fremkommer hermed med bemærkninger til forslaget.

Generelle bemærkninger

Forslaget medfører en skærpelse af eksisterende regler om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år.

Dansk Erhverv støtter generelt indsatsen for at begrænse unge under 18 års forbrug af tobak og alkohol.

Dansk Erhverv anerkender, at detailhandelen kan besværliggøre de unges adgang til alkohol, men mener ikke, at detailhandlen kan hindre indtaget. Dansk Erhverv har længe påpeget behovet for et entydigt legitimationskort med navn, billede og fødselsdato til unge. Et entydigt legitimationskort vil kunne lette håndteringen af de mange salgsaldersgrænser i detailhandlen betydeligt og dermed øge regelefterlevelsen.

Dansk Erhverv skal påpege, at forbuddet mod salg af tobak og alkohol til unge under 18 år i butikkerne ikke udgør den væsentligste barriere for unges indtag af tobak og alkohol. Unges indtag og brug af tobak og alkohol afgøres i langt højere grad af andre faktorer, for eksempel forældrenes holdning til de unges forbrug samt tilgængeligheden i private hjem. Ansvar for unge menneskers adfærd påhviler først og fremmest den unge og forældrene, der bør tage ansvar for unges brug af nydelsesmidler.

SOA@DANSKERHVERV.DK

Side 1/3

5. november, 2012

Sagsnr.: SAG-2012-04182

Specifikke bemærkninger

§ 3 stk. 1-3 om pligtig fremvisning af legitimation ved tvivl om alder

Dansk Erhvervs medlemmer i detailhandlen er opmærksomme på de gældende regler og gør en betydelig indsats for, at der ikke sælges tobak og alkohol til personer under aldersgrænserne. Det er dog svært at håndtere de mange forskellige salgsaldersgrænser, herunder også på andre produktkategorier, uden et billedlegitimationskort og der er derfor behov for, at unge får mulighed for at få et gratis og entydigt billedlegitimationskort.

§ 3 stk. 4 om obligatorisk skiltning

Dansk Erhverv anser obligatorisk skiltning i butikkerne for overflødig, hvorfor dette skal udgå af lovforslaget. Erfaringer viser klart, at forretninger har en egeninteresse i at opsætte skiltning. Dansk Erhverv har ikke kendskab til nuværende problemer som følge af manglende skiltning med aldersgrænserne.

Det er at gå for vidt at pålægge forretninger skiltning ved lov, da butikker i forvejen pålægges at kontrollere unges alder ved tvivlsspørgsmål. For eksempel henvender en række specialbutikker sig ikke til - og besøges sjældent af - unge under 18 år, og det vil ikke give mening at pålægge disse forretninger skiltningspligt.

§ 6 om bødestørrelser og systematiske overtrædelser

Det er vigtigt, at de butikker, der sælger tobak og alkohol til unge under aldersgrænserne, straffes særligt ved grove eller systematiske overtrædelser. Dansk Erhverv er ikke bekendt med, at bødestraffe hidtil har været anvendt i nævneværdigt omfang, og det er derfor svært at bedømme den præventive virkning af udstedte bøder i praksis.

Det er Dansk Erhvervs forventning, at det med indførelse af pligten til fremvisning af legitimation ved tvivl om alder, vil blive lettere at afgøre hvorvidt forholdet om fremvist legitimation er opfyldt, og derved anvende bødestraffe. På den baggrund opfordrer Dansk Erhverv til at benytte de allerede eksisterende bødestraffe.

Ydermere foreslår Dansk Erhverv at supplere det nuværende salgsforbud med indførelse af købsforbud for unge under aldersgrænserne, der forsøger at købe tobak og alkohol. Indførelsen af et købsforbud vil medføre adfærdændring på købersiden og fordele ansvaret for ulovligt salg af tobak og alkohol til unge under 18 år mellem butikker og de unge mennesker.

Estimerede omkostninger forbundet med lovpligtig skiltning

I det sammenfattende skema over lovforslagets konsekvenser vurderes de administrative omstillingsomkostninger ved obligatorisk skiltning for erhvervslivet at udgøre 10 minutter pr. salgssted, svarende til "ingen økonomisk konsekvens". Dansk Erhverv vurderer på baggrund af tidligere erfaringer dette skøn som meget lavt sat.

Dansk Erhverv opfordrer endvidere Sundhedsministeriet til at inddrage relevante organisationer ifm. udformningen af skiltning.

Dansk Erhverv uddyber meget gerne ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Sofie Findling Andersen

**Ministeriet for Sundhed
og Forebyggelse**
Holbergsgade 6
DK-1057 København K

København, den 1. november 2012

Hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af lov om forbud mod salg af tobak og alkohol til personer under 18 år og lov om forbud mod tobaksreklame m.v.

Dansk Center vdr. Alkoholisme og andre Afhængighedssygdomme (DCAA) finder det glædeligt, at Regeringen og Enhedslisten vil styrke forebyggelsesindsatsen på alkoholområdet samt, at man igennem håndhævelse af regler for salg af alkohol til personer under 18 år vil styrke indsatsen for bekæmpelse af det høje alkoholforbrug blandt unge. Denne indsats er væsentlig i forhold til at udsætte debutalderen, og forebyggelse af det høje indtag af alkohol i en ung alder, herunder binge drinking.

Desværre har håndhævelse af loven om salg af alkohol til unge har vist sig at have en meget begrænset effekt på nuværende tidspunkt, da de unge fortsat kan købe alkohol. Derfor er skærpelsen af lovgivningen med billedlegitimation, skiltning og højere bødestraffe gode tiltag. Desværre frygter DCAA, at det ikke er tilstrækkeligt og DCAA anbefaler derfor, at myndighederne løbende kontrollerer at loven overholdes.

Det kunne i den forbindelse overvejes om der i loven burde være hjemmel til at fratage butiksejerne retten til salg af alkohol ved gentagende overtrædelser af de gældende regler. Dette kunne ske igennem indførelse af en licens, som tillader salg alkoholprodukter. En udstedelse af licens til salg kan også bruges i andre sammenhænge, for eksempel i forbindelse overtrædelse af reklameloven, ulovlige produkter og en begrænsning i forhold til antallet af salgssteder og -tidspunkter.

Ændringen af reklamelovgivningen omfatter kun tobaksvarer, men DCAA mener, at lovgivning også burde omfatte alkoholprodukter. Forbrugerombudsmanden har netop rettet opmærksomheden mod en styrkelse af markedsføringslovens § 8, stk. 2 for derved at tydeliggøre et forbud mod at lade alkohol, herunder symboler for eller hentydninger til alkohol, indgå i markedsføring over for børn og unge.

Med venlig hilsen

Helene Kemp, daglig leder

